

GILDEMESTERENS ÅRSBERETNING VED GILDETING 14-03-2024

Efter mit valg til gildemester på sidste gildeting den 9. marts 2023 gik den første tid med at sætte mig nærmere ind i opgaven samt med at få et indblik i opbygningen af organisationen. Som almindeligt gildemedlem er man oftest ikke helt klar over, hvad der foregår i maskinrummet, men meget generelt kan man vel sige, at motorerne på landsplan arbejder lidt for nedsat kraft med baggrund i besætningens stigende alder.

I det forløbne gildeår har mødeprocenten for gildets gildebrødre været på ca. 88%, og pr. arrangement har der været mellem 23 og 29 deltagende gildebrødre, hvortil kommer pårørende. Det sidstnævnte tal svarer også til antallet af medlemmer. Gennemsnitsalderen var den 9. marts 2023 78,08, men er nu faldet til 76,33 pr. den samme dato i 2024. så det "går fremad."

Gildeåret startede med Sct. Georgs Gildegildehallen den 20. april 2023, og den blev til og med indsættelsesceremonien forestået af den afgående gildemester Torben Friis, der i sin gildemestertale navnlig omtalte råstoffer til fremstilling af mikrochips. Det var en tale til eftertanke, da det yderligere kom frem, at råstofferne til fremstilling af disse hovedsageligt findes i kinesisk undergrund. Man stillede sig derfor uvilkårligt spørgsmålet: Hvad vil Vesten gøre i tilfælde af en alvorlig konflikt med Kina? Ved den nævnte ceremoni blev Kirsten Secher indsat som gildets kansler og undertegnede som gildemester således, at den ordinære gildeledelse i øjeblikket består af Steen Klercke som flagherold, Kirsten Secher som kansler, Niels Peter Sørensen som skatmester, Birthe Oberton som dørherold og Keld Roat Pedersen som gildemester. Min første embedshandling var en kort takketale til Torben for det arbejde, han gennem de sidste to år havde ydet for gildet, ligesom jeg fremhævede, at jeg før som medlem af et andet gilde havde haft et fortræffeligt samarbejde med Torben, mens vi begge var medlemmer af Paradislejrens bestyrelse samt derefter med henblik på udarbejdelsen af de nye vedtægter. I eftergildehallen var der et kort indlæg ved Kirsten Hartmann om gildebevægelsens opståen.

Det næste arrangement var en vartur den 25. maj 2023. Den gik i flot vejr til Sct. Sørenskirke i Gl. Rye, hvor Niels Daugaard holdt et fremragende foredrag om kirkens historie, hvor de ældste dele kan dateres tilbage til 1100-1200 tallet. Videre fremhævede Niels, at en væsentlig begivenhed fra kirkens historie og også af særlig betydning for Danmarkshistorien foregik i kirken den 4. juli 1534, hvor hertug Christian oprindeligt af Haderslev blev udpeget som konge af Danmark af de jyske stormænd. Hertugen havde tidligere deltaget i Rigsdagen i Worms i 1523 og hørt Luther forsvare sine teser, hvorfor denne udpegning gav signalet til Reformationens indførelse i Danmark i 1536, idet hertugen kort efter mødet i Rye som Christian III var blevet udråbt til konge af Danmark - Norge. Kongen havde i øvrigt allerede som hertug indført reformationen i Haderslev i 1526. Dagen sluttede med et stjerneskud på Ålekroen i selskab med andre selskaber, så det var lidt svært at gennemføre en samtale eller fremkomme med udtalelser. Således måtte GM i detaljer takke for arrangementet og ønske god sommer ved en efterfølgende mail til medlemmerne.

Onsdag den 7. juni 2023 var der Distriktsgildeting i Stoholm med efterfølgende friluftsgildehal. Fra gildeledelsen deltog Steen Klercke, Niels Peter Sørensen og undertegnede. Der var ikke kandidater nok til, at der kunne stilles en funktionsdygtig distriktsgildeledelse navnlig fordi, distriktsgildemesteren Bent Praastrup og distriktsgildeskatmesteren Per Christiansen ikke modtog genvalg, og der meldte sig ingen kandidater til posterne. Dirigenten bestemte derfor, at der skulle indkaldes til ekstraordinært gildeting, der blev afholdt den 12. september 2023 i spejderhytten i Viborg, hvor de samme personer fra gildeledelsen deltog. I mellemtiden arbejdede gildeledelsen fra vores gilde ihærdigt med at finde en kandidat navnlig til posten som distriktsgildeskatmester, da man ellers måtte forvente, at distriktet ville blive nedlagt. Vores gildebroder Tove Lolk-Uldall erklærede sig efter nogle samtaler villig til at stille op, hvorfor det hele faldt ud til, at der på det ekstraordinære distriktsgildeting kunne vælges en beslutningsdygtig distriktsgildeledelse, der i dag består af Peter Hove, Herning som DGM, Else Stilling, Viborg, som DGK og Tove, som naturligvis var med i Viborg, som DGS. Endnu en gang tak til Tove for hendes velvillighed, da det i hvert fald for en tid har medvirket til at redde distriktet. Herefter blev der uddelegeret opgaver til de enkelte gilder til gavn for distriktet, og gildet i Silkeborg erklærede sig villig til at påtage sig at arrangere det såkaldte uge- 9 arrangement, som netop har været afholdt. Det vil blive særligt omtalt senere, og alle fra den nye distriktsgildeledelse deltog i dette.

Imellem de to distriktsgildeting blev der den 10. august 2023 afholdt gruppeledermøde i Medborgerhuset, hvor der nærmere blev redegjort for det kommende års gildeprogram, udpegning af festudvalget til nytårsgildehallen og særligt nogle indviklede regler for invitationer til julemødet af tidligere gildebrødre fra vores, Kjellerups og andre nu nedlagte gilder her fra byen. Da der i vidt omfang er tale om historik, henvises der til referatet fra mødet, hvis nogen har interesse.

Den 17. august 2023 var der høsttur til Gødstrup Hospitalskirke ved Herning. Kirken er indbygget i og har adgang fra det nye supersygehus, og den blev indviet den 28. august 2021. Der var rundvisning ved tidligere menighedsrådsformand Henning Nørgaard. Forinden var det i et af gruppen udarbejdet omfattende informationsmateriale, der på forhånd var udsendt til gildebrødrene, bl.a. oplyst, at kirken er tegnet af arkitektfirmaet Friis & Moltke, som har samarbejdet med billedhuggeren Laila Westergaard om den kunstneriske udsmykning, der er integreret i arkitekturen, hvorfor jeg henviser til dette skriftlige materiale. Det blev under rundvisningen oplyst, at der ikke er tilknyttet et fast afgrænset sogn til kirken, men at alle er velkomne i denne- også til kirkelige handlinger. Dette gælder uanset religiøs opfattelse, og kirkens præster er også til rådighed for personlig samtale for alle uanset tro. Turen blev afsluttet på Hotel Scandic i Silkeborg, hvor der blev serveret "Pariserbøf med tilbehør" i et dejligt stort lokale uden forstyrrende elementer, så gildemesteren bl.a. kunne takke behørigt.

Den 14. september 2023 blev årets første gildehal afviklet. Den var noget særligt, da det blev fejret, at vor gildebror John Hahn efter de officielle notater havde været medlem af gildebevægelsen i 60 år den 17. juni. I den anledning fik John overrakt Landsgildets gave og distriktets nye distriktsgildemester, Peter Hove, holdt noget, der lignede en festtale. Gildemestertalen drejede sig om det første oprør mod de kommunistiske regimer i Østeuropa, nemlig oprøret i DDR den 17. juni 1953, idet Johns jubilæumsdato dannede

inspiration for dette emne. I eftergildehallen holdt Torben Friis i omkring en time et "kort" indlæg - som det var blevet annonceret - om plast som optakt til et kommende virksomhedsbesøg hos Silkeborg Forsyning.

Dette besøg afholdtes den 5. oktober 2023, og det blev afviklet som et gildeledelsesarrangement, hvor Niels Peter var initiativtager og arrangør. Besøget var meget vellykket, og nogle af stedets mest fremragende personligheder havde afsat tid til at komme og fortælle om sorteringsproblemer i alle afskygninger - et forhold vi alle nødvendigvis må orientere os om, hvad enten vi vil det eller ej. Vi nød vores medbragte sandwich og drikkevarer i stedets kantine.

Den 16. november 2023 var der igen gildehal, der blev afviklet i de ordinære former. Vores skatmester holdt "såkaldte" 5 minutter om en speciel udflugt til Djursland, mens gildemestertalen - igen aktuelt - drejede sig om Allehelgensdag, Allehelgensaften og Halloween og disses indbyrdes betydning i den katolske - og den protestantiske kirke. På grund af disse indlægs længde, trak gildehallen noget ud, hvorfor det var nødvendigt straks at lade den foredragsholder, der skulle tale i eftergildehallen, komme til orde også fordi, denne havde fået familiebesøg i hjemmet. Det var miljøchef Flemming Frøsig Christensen, Silkeborg kommune, der talte om kommunens vejprojekter omkring Søfronten, Sørtorvet og udretningen af Chr. den 8's vej. Et interessant og udmærket indlæg, men måske på visse områder lidt luftigt, da der også blev omtalt projekter, der kun er på tegnebrættet eller ikke så langt derfra. Jeg ved, at flere - herunder mig selv - gerne i detaljer ville have hørt mere om allerede iværksatte projekter og deres betydning for trafikken afvikling gennem byen i bygningsperioden og parkeringsproblemer i forbindelse med det.

Den 7. december 2023 var der julemøde i Balle Sognegård. Mødet indledtes med en stemningsfuld Vesper i Balle Kirke ved sognepræst Lone Skaaning, hvorefter der i sognegårdens foyer var velkomstdrink serveret af den arrangerende gruppe. Sognepræsten deltog, og der udviklede sig i det hele taget en hyggesnak. Det egentlige juletraktament, der var forbeholdt gildebrødre og tidligere gildebrødre fra 2. gilde og Kjellerup-gildet, bestod af tapas, der blev serveret som "tag selv" og dertil rigeligt med øl og vin indkøbt af Torben i Tyskland - så meget, at jeg stadig er leveringsdygtig i diverse slatter, der henstår i anbrudte - politirapportsprog - kartoner i min garage, hvorfor jeg har tilladt mig at servere et enkelt glas deraf ved et gildeledelsesmøde. Også under spisningen var der en hyggelig stemning med en julekonkurrence. Jeg hørte selv til den arrangerende gruppe, og jeg skal her beklage, at jeg ikke kunne yde min fulde arbejdsindsats, dels fordi jeg havde job som GM, men særligt fordi jeg som daværende næstformand i en anden forening blev telefonisk kontaktet om eftermiddagen vedrørende alvorlige samarbejdsproblemer i landsforeningen. Disse var ved at brede sig lokalt, og det medførte, at jeg om eftermiddagen, hvor julemødet skulle arrangeres, i et separat lokale måtte føre en meget vigtig og uopsættelig telefonsamtale. Julemødet sluttede til sædvanlig gå hjem tid for lidt ældre gildebrødre, men den efterfølgende oprydnings- og opvask blev besværliggjort af, at industriopvaskeren var brudt sammen, så der måtte vaskes op manuelt. Maskinen blev repareret tidligt den følgende formiddag, hvilket jeg ved selvsyn konstaterede, da jeg hen på formiddagen var i Sognegården for bl.a. at aflevere en vingave og sikre mig, at alt var i orden efter mødet.

Den 12. januar 2024 var vi nået frem til Nytårsgildehallen, der blev arrangeret af festgruppen, som var dannet efter indstilling fra de enkelte grupper. Gildehallen blev holdt på Restaurant Skovbakken - et af de ældre etablissementer i Silkeborg - og som i tidligere tider har været hjemsted for nogle af gilderne i byen. Aftenen blev indledt med en ret kort gildehal herunder også en ret kort gildemestertale, der drejede sig om nytårskoncerter særligt de traditionelle fra Wien, Nytårsdag, og de komponister, der især spilles ved denne lejlighed herunder den danske H.C. Lumbye. Som et særligt indslag ved talens afslutning opførtes til Champagnegaloppen af denne komponist "Gildemesterens Nytårshappening." Efter en velkomstdrink fik man serveret en god tre-retters menu med husets vine. Snakken gik hyggeligt til dels akkompagneret fra nabolokalet af et mandligt selskab, der i visse situationer var noget højrostede. Man gik hjem til sædvanlig tid omkring kl. 22.00 - noget tidligere end i "gamle dage".

Den 8. februar d.å. afholdtes igen en helt ordinær gildehal med et såkaldt 5 minutters indlæg fra Kirstine Tagmos. Gildemesterens nok for lange tale drejede sig med baggrund i en aktuel sag om påstået medlidenhedsdrab og en generel debat om varetægtsfængsling netop om dette begreb og reglerne herfor. Set i bakspejlets klare lys - som en anden fængslende person har udtalt det - erkendes det, at talen måske var lidt for lang og navnlig for teoretisk - noget som gildemesteren vil have for øje ved fremtidige udtalelser. Kirstines 5 minutter drejede sig navnlig om personlige musikoplevelser og kulturelle oplevelser i forbindelse med korte højskolekurser. I eftergildehallen var der et rigtigt interessant indlæg ved formanden for Silkeborg kommunes ældreudvalg, Jonas Sivertsen. Dette gav anledning til mange gode spørgsmål, og man fornemmede, at man foran sig havde en person, der var interesseret i, at der her i byen føres en ordentlig ældrepolitik uden partipolitiske og karrieremæssige hensyn i forhold til den politik, regionen af og til fører. Sammenfattende var indtrykket af aftenen - og det har jeg fra andre gildebrødre og mig selv - at den havde været berigende og lærerig - en af de bedste gildehaller i så henseende i længere tid.

Som sidste arrangement inden gildetinget, som vi befinder os i i øjeblikket, blev det nævnte uge-9 arrangement afholdt igen på Restaurant Skovbakken. Efter en smule tumult forårsaget af, at stedet ikke kunne overholde den indgåede aftale om, at vi skulle sidde ved runde borde, lykkedes det med hjælp fra skatmesteren at få en tålelig bordopstilling, så tidligere folketingsmedlem Christian Juhl kunne holde sit indlæg med ledsagende slides. Som jeg har hørt det, var det et ganske godt og sagligt indlæg, hvor der objektivt blev redegjort for hertugdømmet Slesvigs - efter 1864 landsdelen Slesvigs - historie frem til i dag, og hvorfor der er et tysk mindretal nord for den nuværende grænse og et tilsvarende dansk syd for denne. Da oplægsholderen stadig er medlem af Folketingets Sydslesvigudvalg, blev det også i hovedtræk gennemgået, hvad den årlige bevilling på ca. 550 millioner DKK til Sydslesvig anvendes til. Under et meget beskedent traktement var der lejlighed til at stille spørgsmål til oplægsholderen. GM benyttede lejligheden til at takke Lis Thavlov for hendes medlemskab af gildet siden 2009, da det var sidste officielle gildearrangement, Lis deltog i, hvorfor hun skal betragtes som udmeldt af gildet pr. 1. juli. Efter min personlige vurdering var det faglige udbytte rigtigt godt, men traktementet var dårligt selv til prisen. Der var 39 deltagere ved arrangementet incl. gæster og særligt indbudte.

Der har været følgende fødselsdage og jubilæer:

Jeg nævner først de gildebrødre, gildet har noteret, inden jeg blev valgt som GM, da jeg ikke af notaterne eller andre kilder har kunnet se i hvilket omfang, gildeledelsen har deltaget:

Tove Lolk-Uldall: 70 år den 1. januar 2023

Lis Larsen: 85 år den 30. januar 2023

Grethe Mikkelsen: 80 år den 3. februar 2023 og

Lis Thavlov: 65 år den 27. februar 2023

Efter min tiltræden:

Kirsten Hartmann, 80 år den 19. marts 2023. Her deltog gildeledelsen den 20. marts 2023 i et hyggeligt eftermiddagsarrangement hos Kirsten og Viggo på den daværende bopæl på Asger Jorns Vej. Niels Peter var desværre forhindret grundet sygdom.

John Hahn 60-års jubilæum den 17. juni 2023 efter gildets officielle notater.

Festgildehallen blev afholdt den 14. september 2023 og er omtalt foran, men den 15. juni s.å. deltog gildeledelsen ved Niels Peter, Steen og undertegnede i et eftermiddagsarrangement med et tilhørende glas i Johns og Ingers hjem.

Per Lolk Uldall, 80 år den 6. juli 2023. Her deltog gildeledelsen med undtagelse af Birthe i et hyggeligt eftermiddagsarrangement hos Per og Tove den 7. juli. Det var en af de få næsten sommerdage i juli måned, så man kunne sidde udenfor.

Niels Daugaard, 80 år også den 6. juli 2023, og her deltog fra gildeledelsen Niels Peter, Kirsten og undertegnede i et udvidet morgenkaffebord den 8. juli hos Niels og Annelise.

Inger Særens 85 år den 20. august 2023. Inger ønskede ikke et konkret besøg af gildeledelsen, men tilføjede, at man - såvel ledelse som gildebrødre - altid var velkomne til at komme forbi.

Ved besøgene fik de pågældende overbragt gildets gave. Inger fik sin i gildehallen den 14. september.

Den 16. marts 2024 - altså om få dage - fylder Anny Krogh Henriksen 90 år. Af helbredsmæssige årsager ønsker Anny ikke besøg af gildeledelsen.

Lis Thavlov afholdt afskedsreception på Silkeborg Bibliotek/ Arkiv den 11. marts d.å. Der var rigtig mange gildebrødre til stede. Fra gildeledelsen deltog Niels Peter, Kirsten og undertegnede, og Gildets gave blev lagt på gavebordet. Det var en bog: "Danmark set ovenfra." Der blev ved den lejlighed afholdt en del taler, men GM afstod, da det relevante i gildesammenhæng var sagt på uge-9 mødet.

Der har været afholdt fire gildeledelsesmøder med henblik på planlægningen af gildets aktiviteter og et par mindre møder navnlig omkring julemødet, da det var et overvejende ønske blandt gildeledelsen, at også gildebrødre fra de nedlagte gilder skulle inviteres til en vandrehal før den vesper, som jeg har omtalt, og efterfølgende til denne. Det viste sig imidlertid, at interessen blandt de forhenværende gildebrødre var yderst begrænset, så vandrehallen blev aflyst. Der havde kun meldt sig 6 interesserede fra det nedlagte 1. gilde.

En stor del af planlægningen foregår i øvrigt via mails, SMS og telefonsamtaler, hvilket har fungeret ganske godt, og jeg vil generelt betegne samarbejdet i den nuværende gildeledelse som fortræffeligt.

Jeg har foranlediget, at hjemmesiden "Fællesrådet for Sct. Georgs Gilderne i Silkeborg" er blevet lukket permanent.

Det bør også nævnes, at der har været uro i landsgildeledelsen navnlig omkring den på det ordinære landsgildeting valgte landsgildemester med den konsekvens, at der i Middelfart den 14. januar.-tronskiftedagen- måtte afholdes et ekstraordinært landsgildeting. Her blev der valgt en funktionsdygtig landsgildeledelse, og jeg henviser i sin helhed til de redegørelser og referater, der er udsendt.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at den lokale grænseforenings tidligere flerårige formand, Paul Rathje, som var med til uge- 9 mødet, på min forespørgsel har givet udtryk for, at han måske godt kunne tænke sig at blive medlem af gildet og, at han gerne vil have en invitation til at komme med som gæst til næste gildehal. Dette vil jeg sørge for.

Keld Roat Pedersen
gildemester.